

Правовий статус

та особливості

ЄС

Характерні риси ЄС

Система інститутів, які здійснюють повноваження в межах компетенції ЄС та мають право приймати обов'язкові правові акти

КАТЕГОРІЇ ТА СФЕРИ ПОВНОВАЖЕНЬ ЄС:

- ▣ **Виключні повноваження:** лише Союз може здійснювати законодавчу діяльність й ухвалювати юридично обов'язкові акти; держави-члени мають право діяти в цій сфері самостійно, лише якщо вони отримали від Союзу належні повноваження або для впровадження правових актів Союзу

право конкуренції, валютна політика зони євро, спільна торгова політика, митний союз, охорона біологічних ресурсів моря, укладання міжнародних договорів

КАТЕГОРІЇ ТА СФЕРИ ПОВНОВАЖЕНЬ ЄС:

- ▣ **Спільні повноваження ЄС та держав-членів:** і Союз, і держави-члени можуть здійснювати законодавчу діяльність і ухвалювати юридично обов'язкові акти в цій сфері. Держави-члени здійснюють свої повноваження в обсязі, в якому Союз не застосовує свої повноваження. Держави-члени також здійснюють свої повноваження в обсязі, в якому Союз вирішив припинити здійснення своїх повноважень.

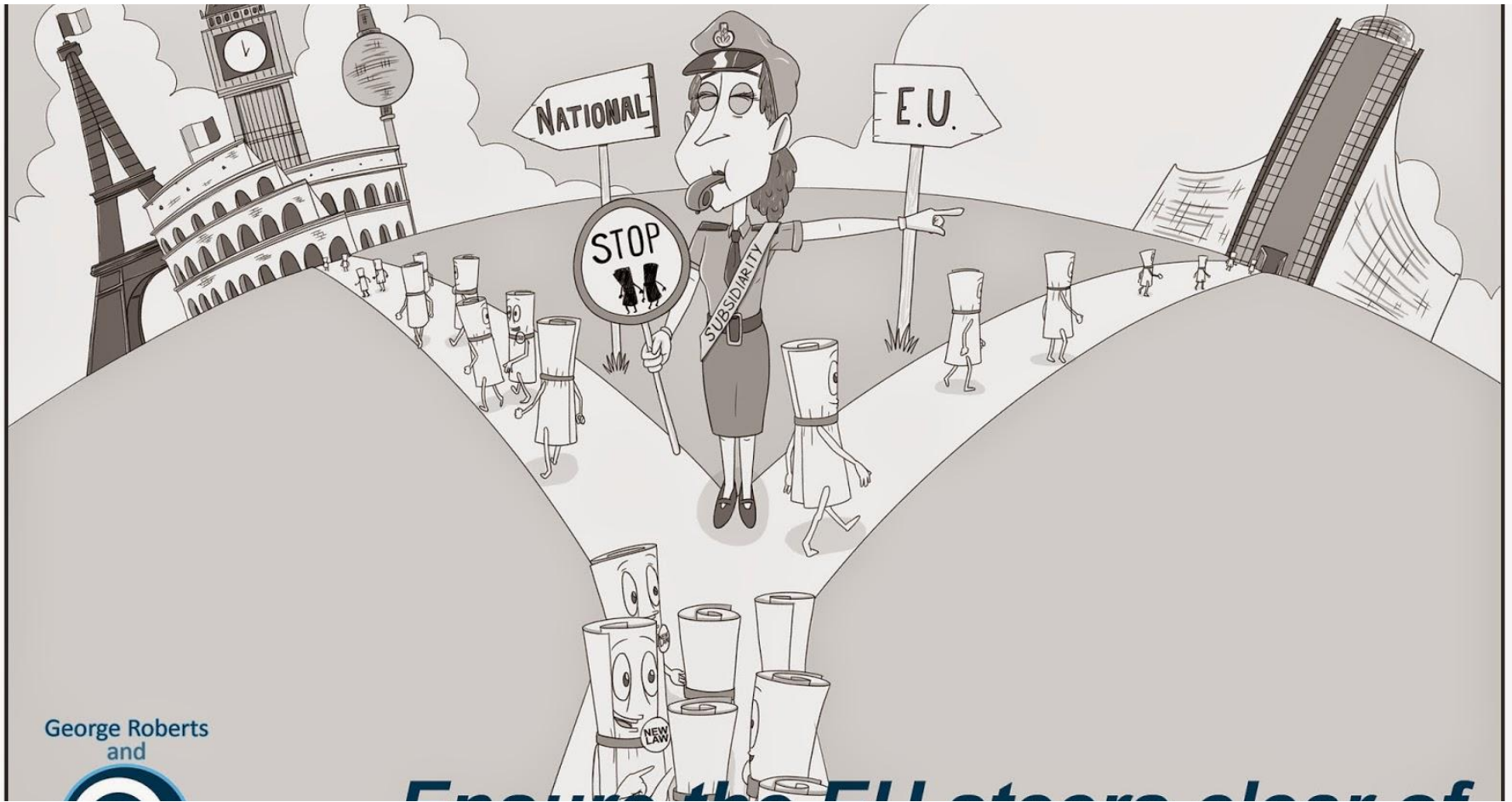
Спільні повноваження ЄС та держав-членів

- (a) внутрішній ринок;
- (b) соціальна політикаі;
- (c) економічна, соціальна та територіальна єдність;
- (d) сільське господарство та рибальство;
- (e) довкілля;
- (f) захист прав споживачів;
- (g) транспорт;
- (h) транс'європейські мережі;
- (i) енергетика;
- (j) простір свободи, безпеки та справедливості;
- (k) спільні проблеми безпеки у сфері охорони здоров'я

Координація ЄС та держав-членів

- (a) охорона та зміцнення здоров'я людини;
- (b) промисловість;
- (c) культура;
- (d) туризм;
- (e) освіта, професійне навчання, молодь та спорт;
- (f) цивільний захист;
- (g) адміністративне співробітництво.

Принципи субсидіарності та пропорційності

George Roberts
and

Ensuring the EU stays clear of

Характерні риси ЄС

Автономна правова система –
установчі договори та НПА
інститутів ЄС, які регулюють
відносини євроінтеграції та
діяльності ЄС. Наявність
юрисдикційного захисту судових
органів ЄС та держав-членів

Характерні риси ЄС

Бюджет, який формується за рахунок:

- Мит та зборів на с/г продукцію
- Частини ПДВ
- Відрахувань від ВВП держав-членів
- штрафів

Характерні риси ЄС

- Валютна система (19 держав)
- Громадянство
- Територія, на яку розповсюджується юрисдикція ЄС

Цінності ЄС – ст.2 ДЄС

Союз засновано на цінностях поваги до людської гідності, свободи, демократії, рівності, верховенства права та поваги до прав людини, зокрема осіб, що належать до меншин. Ці цінності є спільними для всіх держав-членів у суспільстві, де панує плюралізм, недискримінація, толерантність, правосуддя, солідарність та рівність жінок і чоловіків.

Цілі ЄС – ст.3 ДЄС

- підтримувати мир, свої цінності та добробут своїх народів
- внутрішній ринок
- боротьба проти соціального вилучення та дискримінації, підтримання соціальної справедливості та захисту, рівності жінок і чоловіків, захист прав дитини

Членство у ЄС – ст.49 ДЄС

Будь-яка європейська держава, яка поважає цінності, зазначені в ст. 2, та віддана їх поширенню, може подати заявку на набуття членства у Союзі. Європейському Парламенту та національним парламентам повідомляється про таку заявку. Держава, що подає заявку, надсилає її до Ради, що діє одностайно після проведення консультацій з Комісією та після отримання згоди Європейського Парламенту, який діє більшістю складу своїх членів. Умови прийнятності, що погоджені Європейською Радою, мають бути

враховані.

Копенгагенські критерії

- Політичні: стабільність установ, які гарантують демократію, верховенство права, дотримання прав людини та захист прав меншин;
- економічні: дійова ринкова економіка;
- «членські» зобов'язання, що випливають із факту вступу до ЄС, зокрема визнання його політичних, економічних та монетарних цілей.

Вихід з ЄС

- Держава-член, що вирішила вийти з Союзу, повідомляє про свій намір Європейську Раду. З огляду на настанови Європейської Ради Союз провадить переговори з цією державою та укладає угоду, в якій формулюються положення про її вихід з урахуванням рамок майбутніх відносин з Союзом.
- Застосування Договорів до держави припиняється від дати набуття чинності угодою про вихід або, в разі відсутності такої, через два роки після повідомлення, зазначеного в частині 2, якщо Європейська Рада за згодою з цією державою-членом не вирішить одностайно продовжити цей термін.